

FINLANDS BYGGBESTÄMMELSESAMLING

Fönster

Typgodkännanderegler 2008

Miljöministeriets förordning om typgodkännande av fönster

Given i Helsingfors den 10 november 2008

I enlighet med miljöministeriets beslut föreskrivs med stöd av 10 § lagen den 13 mars 2003 om godkännande av byggprodukter (230/2003) samt 13 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) av den 5 februari 1999 följande regler att iakttas vid typgodkännande av fönster.

Denna förordning träder i kraft den 15 november 2008.

Helsingfors den 10 november 2008

Bostadsminister *Jan Vapaavuori*

Överingenjör Olavi Lilja

Typgodkännande av fönster

Regler 2008

Innehåll

- 1 TILLÄMPNINGSOMRÅDE
 - 2 BYGGFÖRESKRIFTER OCH -ANVISNINGAR
 - 3 GRUNDER FÖR GODKÄNNANDE
 - 3.1 Provning
 - 3.2 Klassificering
 - 4 TILLVERKNINGSKONTROLL
 - 4.1 Allmänt
 - 4.2 Intern tillverkningskontroll
 - 4.3 Extern tillverkningskontroll
 - 4.4 Avtal om tillverkningskontroll
 - 5 MÄRKNING OCH INSTALLATIONSANVISNINGAR
 - 6 UPPGIFTER SOM ANGES I ANSÖKAN
- BILAGA 1 HÄNVISNINGAR

1

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Dessa gäller typgodkännande av brandtekniskt sektionerande fasta och öppningsbara fönster som är belägna i sektionerande väggar eller avdelande väggar. Som fasta fönster avses också fönster som kan öppnas med special verktyg.

Till den del egenskaper hos ett fönster inte kan anges genom CE-märkning på grundval av en harmoniserad produktstandard eller europeiskt tekniskt godkännande kan typgodkännande av ett fönster beviljas gällande brandmotstånd.

2

BYGGFÖRESKRIFTER OCH –ANVISNINGAR

Föreskrifter och anvisningar om sektionerande fönsters brandmotstånd finns angivna i Finlands byggbestämmelsesamling del E1, Byggnaders brandsäkerhet.

Sektioneringsförmågan hos fönster vid brand beskrivs med beteckningen EI (integritet och isolering) eller E (integritet). Brandmotståndstiden i minuter anges efter beteckningen: 15, 30, 60, 90, 120, 180 eller 240. Beteckningen som härigenom bildas anger klassen som beskriver fönstrets brandmotstånd.

3

GRUNDER FÖR GODKÄNNANDE

3.1 Provning

Fönster som kan öppnas med fast öppningsmekanism provas i enlighet med metoder i standarderna SFS-EN 1363-1 och SFS-EN 1634-1. Standarden SFS-EN 14600 iakttas vid provning av slutarmekanismen.

Fasta fönster och fönster som kan öppnas med specialverktyg provas i enlighet med metoder i standarderna SFS-EN 1363-1 och SFS-EN 1634-1.

Fönstret provas i sådant utförande den förekommer i praktiken, med bland annat karm, båge, infästning och beslag.

Osymmetriska konstruktioner provas på båda sidorna.

För fönster i E-klass definieras skyddsavståndet, varmed värmestrålningens intensitet inte överstiger 10 kW/m².

3.2 Klassificering

Vid klassificering av fönster tillämpas standarden SFS-EN 13501-2.

Anmärkning

Gällande fönster med fast öppningsmekanism, som testas enligt standarden SFS-EN 1634-1, tillämpas vid klassificering samma krav som för sektionerande dörr. Beträffande fasta fönster och fönster som öppnas med specialverktyg, vilka testas enligt standarden SFS-EN 1364-1, tillämpas vid klassificeringen samma krav som för obelastad sektionerande vägg.

Fönsters storlek får inte utökas i förhållande till testad storlek.

Fönster som försetts med flera glas med båge än det fönster som provats, kan på grundval av provningsanstaltens bedömning, godkännas i samma brandklass som det provade fönstret.

Brandglas med båge i klass E1, som har provats enligt standarden SFS-EN 1364-1 eller 1634-1 kan på grundval av sakkunnigs bedömning godkännas att användas i samma eller mindre storlek i ett annat sektionerande fönster i samma brandklass. Utbytbar brandglas skall äga åtminstone samma brandmotstånd som det ursprungliga brandmotståndsglasets. Brandmotståndsglasets och bågens installeringsmetod skall bibehållas oförändrande i förhållande till provningen.

4

TILLVERKNINGSKONTROLL

4.1 Allmänt

Typgodkännande förutsätter att tillverkaren har intern tillverkningskontroll. Tillverkaren skall ha skriftlig beskrivning av tillverkningskontrollförfarandet.

Tillverkaren skall dessutom sluta avtal om fortlöpande extern tillverkningskontroll med tillverkningskontrollant som är godkänd av den som utfärdar beslutet om typgodkännande. Tillverkningskontrollanten har rätt att i samband med extern tillverkningskontroll ta del av tillverkarens handlingar som gäller intern tillverkningskontroll samt besöka produktens tillverknings- och lagerutrymmen. Om mottagaren av typgodkännandet inte är tillverkare av fönstret skall han sörja för att tillverkningskontrollanten får uppgifter om tillverkarens handlingar som gäller intern tillverkningskontroll.

Om det i fönstrets kvalitet eller tillverkning inklusive installationsmetoder och –föfnödenheter sker sådana förändringar som kan inverka på typgodkända egenskaper, är tillverkaren skyldig att i förväg skriftligt anmäla om detta för den som utfärdat beslutet om typgodkännande och för tillverkningskontrollanten.

Det skall avtalas om provning av förändrad produkt med den som utfärdat beslutet om typgodkännande och tillverkningskontrollanten.

4.2 Intern tillverkningskontroll

Tillverkaren skall ha dokumenterat system för tillverkningskontroll i vilket ingår kontroll av material, föfnödenheter och mått samt uppföljning av tillverkning, lagring och märkning. Tillverkningskontrollen är fortlöpande och omfattar tillverkningsmetoder, lagring samt produkttegenskaper. Tillverkaren utser person som svarar för tillverkningskontrollen av produkterna.

Tillverkaren bevarar handlingarna som gäller intern tillverkningskontroll i minst tio år.

Tillverkaren skall ha ett ändamålsenligt förfarande för emottagning och handläggning av reklamationer.

Tillverkaren sörjer för att fönster som inte uppfyller kraven som ställs för typgodkända egenskaper varken säljs eller överläts försedda med typgodkännandemärke.

4.3 Extern tillverkningskontroll

I den externa tillverkningskontrollen ingår kontrollbesök som utförs minst en gång om året och som omfattar åtminstone följande åtgärder:

- kontroll av handlingarna som gäller tillverkarens tillverkningskontroll
- kontroll av projekterings- och arbetsanvisningar
- kontroll av material, förnödenheter och fönster under tillverkning
- kontroll av i lager förvarade fönsters överensstämmelse med kraven för typgodkännande och märkning

Resultaten av tillverkningskontrollen rapporteras efter varje kontrollbesök till mottagaren av typgodkännandet och minst en gång om året till den som utfärdat godkännandet.

Om det i samband med kontrollbesök konstateras brister eller fel i fönstret eller om det annars finns skäl att misstänka att egenskaperna hos fönstret förändrats, skall tillverkningskontrollanten omedelbart underrätta därom fönstertillverkare och den som utfärdat beslutet.

4.4 Avtal om tillverkningskontroll

Tillverkare och tillverkningskontrollant skall ingå avtal om extern tillverkningskontroll före typgodkännande beviljas. Avtalsparterna fastställer i samråd med den som beviljar typgodkännandet produktvis det detaljerade innehållet i avtalet om tillverkningskontroll.

Ur avtalet och dess bilagor skall följande uppgifter framgå:

- fönster som omfattas av tillverkningskontrollen och deras tillverkningsplatser
- tillverkningskontrollens syfte och innehåll
- detaljerade uppgifter om produkterna och deras egenskaper samt installations- och bruksanvisningar
- tillverkarens skyldigheter (tillverkarens interna tillverkningskontroll, skyldighet att anmäla om förändringar i fönstrets mått, förnödenheter, tillverkning eller kvalitet, person som ansvarar för tillverkningskontrollen)
- tillverkningskontrollantens skyldigheter (tillsyn som utförs av tillverkningskontrollanten och rapportering till tillverkaren och den som utfärdat godkännandet, kontaktperson som svarar för tillsynen)
- grunder för omkostnaderna
- förutsättningar för ändringar av avtalet och dess bilagor
- avtalets giltighetstid och uppsägning
- övriga villkor

Tillverkningskontrollanten skall omedelbart underrätta den som utfärdat godkännandet om avtalet om tillverkningskontroll uppsägs, upplöses eller i övrigt upphör.

MÄRKNING OCH INSTALLATIONSANVISNINGAR

Typgodkänt fönster märks med typgodkännandemärke samt övriga märkningar, som förutsätts i beslutet om typgodkännande, såsom uppgifter om tillverkare, den som utfärdat beslutet, beslutets nummer, tillverkningsår och brandklass/brandklasser.

Anmärkning:

Isoleringsförmågan hos öppningsbara fönster som klassificerats enligt standarden SFS-EN 13501-2 anges utöver bokstaven I med underindexet 1 eller 2. Detta beaktas vid typgodkännande enligt standarden. Klassificeringen anges till exempel som följer: EI₁30 eller EI₂30.

Märkningen görs beständig på en skylt, som slutproduktens tillverkare fäster på fönsterkarmens synliga yta.

Installationsanvisningar bifogas produktförpackningarna.

UPPGIFTER SOM ANGES I ANSÖKAN

Typgodkännande kan ansökas med en fritt formulerad ansökning eller ansökningsblankett. Ur ansökan och dess bilagor skall framgå följande uppgifter:

- sökande (företagets namn och kontaktuppgifter)
- tillverkare (om tillverkaren är någon annan än sökanden), vid behov utdrag ur företagsregister
- fullmakt, om sökanden är någon annan än produktens tillverkare
- kontaktuppgifter till den person som handhar sökandens ärende
- utredning om situationen för CE-märkning av produkten
- brandklassen för vilken typgodkännande ansöks
- uppgifter om produkten och dess tillverkning
- klassificeringsrapport från provningsanstalt och övriga utredningar om produktens duglighet
- installations- och bruksanvisningar
- redogörelse över den interna tillverkningskontrollen

Den som utfärdar beslutet kan i sammanband med handläggningen av ansökan kräva tilläggs utredningar. Sökanden skall även vara beredd att inlämna samtliga ansökningshandlingar som bilagor till avtalet om tillverkningskontroll.

BILAGA 1

HÄNVISNINGAR

Finlands byggbestämmelsesamling. Del E1. Byggnaders brandsäkerhet. Föreskrifter och anvisningar 2002.

SFS-EN 1363-1:2000 Palokestävyystestit. Osa 1: Yleiset vaatimukset

SFS-EN 1364-1:2000 Ei-kantavien rakennusosien palonkestävyystestit. Osa1: Seinät

SFS-EN 1634-1:2000 Ovien ja luukkujen palonkestävyystestit. Osa1: Palo-ovet ja luukut

SFS-EN 13501-2:2007 Fire classification of construction products and building elements – Part 2: Classification using data from fire resistance tests, excluding ventilation services

SFS-EN 14600:2005 Palonkestävät ja/tai savutiiviit ovet ja ikkunat. Vaatimukset ja luokitus